

## **JULKAISUVAPAA 25.8.2022 klo 12**

Poliisi ja yritykset torjuvat yhdessä katalysaattorivarkauksia

**Poliisi on ryhtynyt yhdessä yritysten kanssa uudentyyppisiin toimiin katalysaattorivarkauksien vähentämiseksi. Lounais-Suomen poliisin aloitteesta isoimmat katalysaattorikierrätysyritykset vaativat jatkossa katalysaattorin myyjältä todistuksen laitteen alkuperästä. Tällä halutaan rajoittaa varastettujen katalysaattorien markkinoita ja torjua voimakkaasti kasvaneita varkausilmiötä.**

Katalysaattorivarkauksien määrä on kasvanut hyvin voimakkaasti viime vuosien aikana. Esimerkiksi vuonna 2019 poliisi kirjasi koko Suomessa 40 katalysaattorivarkautta, kun vuonna 2021 niitä kirjattiin jo yli 2 800.

Kuluvan vuoden tilastot osoittavat, että varkaudet eivät ole ainakaan väheneen päin.

Katalysaattorivarkauksien ennalta estämiseksi Lounais-Suomen poliisi ja suurimmat katalysaattorikierrätysyritykset ovat kehittäneet uuden toimintamallin: jatkossa katalysaattorin myyjältä vaaditaan todistus laitteen alkuperästä.

Todistuksena voi toimia esimerkiksi auton romutustodistus tai kuitti katalysaattorin vaihtotyöstä.

### **Kaikki neljä suurinta toimijaa mukana**

Ostoketjun loppupäässä olevia katalysaattorikierrätysyrityksiä on Suomessa vain vähän. Poliisi on ollut yhteydessä neljään suurimpaan toimijaan, jotka ovat kaikki sitoutuneet yhteiseen tavoitteeseen, katalysaattorivarkausilmiön torjumiseen.

– Uusi toimintamalli perustuu vapaaehtoisuuteen ja yritysten omaan tahtoon varmistua siitä, että niiden haltuun ei päätyisi anastettuja katalysaattoreita, kertoo rikoskomisario Mika Paaer Lounais-Suomen poliisilaitokselta.

Paaer muistuttaa, että varastettua omaisuutta ostava yritys voi myös itse päätyä rikostutkinnan kohteeksi.

### **Alkuperän todistaminen on kaikkien etu**

Uusi menettelytapa otetaan yrityksissä käyttöön syksyn aikana, viimeistään lokakuun alusta alkaen. Katalysaattoreiden alkuperätodistuksia tulevat jatkossa vaatimaan ainakin Suomen Katalysaattorikierrätys Oy, Kat-Metal Oy, Reteko Oy ja Kuusakoski Oy.

Pohjoismaissa toimivan Kat-Metal Oy:n toimitusjohtaja Teemu Piippo pitää alkuperän todistamista hyvänä asiana kaikille osapuolille.

– On kaikkien etu, että varastettujen katalysaattorien kanssa ei käydä kauppaa, Piippo toteaa.

Suomen katalysaattorikierrätys Oy:n toimitusjohtaja David Hyytinen huomauttaa, että varkausilmiö on myös yritysten riesa.

– Alkuperätodistus on helppo keino todentaa, että myytävä tavara on laillisesti myyjän hallussa, Hyytinen sanoo.

Poliisi on toiminut uuden toimintamallin alullepanijana mutta se myös jatkossa seuraa mallin toteutumista. Paaer arvioi, että katalysaattorivarkaudet tulevat väheneen.

– Kun varastettujen katalysaattoreiden markkinoita rajoitetaan, ei katalysaattoreiden varastaminen enää samalla tavalla kannata.

### **Kustannuksia, harmia ja kodittomia katalysaattoreita**

Katalysaattorit kiinnostavat varkaita niiden sisältämien arvometallien takia. Yhden katalysaattorin arvo voi olla muutamasta kymmenestä eurosta aina tuhanteen euroon.

Rikoksen uhrille varkaudet aiheuttavat kuitenkin huomattavasti suuremmat kustannukset, kun uuden katalysaattorin asennuksen lisäksi ajoneuvoa joudutaan varkauden jäljiltä usein myös korjaamaan.

– Yksittäisen teon rikosvahinko voi nousta useisiin tuhansiin euroihin. Katalysaattorivarkaudet aiheuttavat myös paljon vaivaa ja mielihapaa ajoneuvojen omistajille, Paaer toteaa.

Yhtenä ongelmana on lisäksi se, että ajoneuvon omistaja harvoin saa katalysaattoriaan takaisin – katalysaattoreissa kun ei ole minkäänlaisia yksilöiviä tietoja, joiden perusteella voitaisiin selvittää niiden alkuperä.

Tälläkin hetkellä Lounais-Suomen poliisilla on huomattava määrä rikostutkinnan yhteydessä takavarikoituja, ”kodittomia” katalysaattoreita. Ne liittyvät laajaan rikoskokonaisuuteen, jossa romuyrittäjän epäillään ostaneen suuria määriä anastettuja katalysaattoreita.

Lisätietoja:

Rikoskomisario Mika Paaer, p. 0295 445 054, Lounais-Suomen poliisilaitos

Toimitusjohtaja Teemu Piippo, p. 044 276 1713 Kat-Metal Oy

Toimitusjohtaja David Hyytinen, p. 040-8248006, Suomen Katalysaattorikierrätys Oy

Polisen och företagen bekämpar stölder av katalysatorer tillsammans

**Polisen har tagit nya åtgärder tillsammans med företag för att minska stölder av katalysatorer. På initiativ av Polisnärheten i Sydvästra Finland kommer de största återvinningsföretagen för katalysatorer i fortsättningen att kräva ett ursprungsintyg av apparaten från säljaren av en katalysator. Detta för att begränsa marknaderna för stulna katalysatorer och för att bekämpa stöldfenomenet som har vuxit starkt.**

Antalet katalysatorstölder har ökat mycket starkt under de senaste åren. Till exempel år 2019 registrerade polisen 40 katalysatorstölder i hela Finland, medan mer än 2800 stölder registrerades år 2021.

Innevarande årets statistik visar att stölderna inte alls minskar.

För att förebygga stölder av katalysatorer har Polisnärheten i Sydvästra Finland och de största återvinningsföretagen för katalysatorer utvecklat ett nytt koncept: i framtiden kommer det att krävas ett ursprungsintyg från säljaren av katalysator.

Detta kan göras till exempel med ett intyg över skrotning av en bil eller ett kvitto på att en katalysator har bytts ut.

### **Alla fyra största aktörer involverade**

Det finns bara ett fåtal återvinningsföretag för katalysatorer i Finland som befinner sig i slutet av inköpskedjan. Polisen har varit i kontakt med de fyra största aktörerna, som alla har förbundit sig till ett gemensamt mål, bekämpning av katalysatorstöldfenomenet.

– Det nya konceptet bygger på frivillighet och företagets egen vilja att se till att inga tillgripna katalysatorer hamnar i deras ägo, berättar kriminalkommisarie Mika Paaer vid Polisnärheten i Sydvästra Finland.

Paaer påpekar att ett företag som köper stulna egendom kan också hamna själv i en brottsutredning.

### **Bevis på ursprung ligger i allas intresse**

Det nya konceptet införs i företagen under hösten, senast från början av oktober. Åtminstone Suomen Katalysaattori Oy, Kat-Metal Oy, Reteko Oy och Kuusakoski Oy kommer i framtiden att kräva ursprungsintyg av katalysatorer.

Teemu Piippo, verkställande direktör för Kat-Metal Oy i Norden, anser att ursprungsbevis är bra för alla parter.

– Att man inte handlar med stulna katalysatorer ligger i allas intresse, konstaterar Piippo.

David Hyytinen, verkställande direktör för Suomen Katalysaattori Oy, påpekar att stöldfenomenet också är ett besvär för företagen.

– Ett ursprungsintyg är ett enkelt sätt att bevisa att de varor som säljs är lagligt i säljarnas ägo, säger Hyytinen.

Polisen har varit initiativtagaren till det nya konceptet, men kommer också att fortsätta att följa upp dess genomförande. Paaer förväntar sig att katalysatorstölderna kommer att minska.

– När marknaderna för stulna katalysatorer blir begränsade, kommer det inte längre vara lika lönsamt att stjäla katalysatorer.

## **Kostnader, harm och hemlösa katalysator**

Katalysatorer lockar tjuvar på grund av de ädelmetaller de innehåller. Värdet av en enskild katalysator kan variera från några tiotals euro till ett tusen euro.

Kostnaderna för stölden är dock mycket högre för brottsoffret, eftersom fordonet ofta måste repareras efter stölden utöver installationen av en ny katalysator.

– Brottskada för en enskild gärning kan stiga upp till flera tusen euro. Katalysatorstölder orsakar också mycket besvär och harm för fordonsägare, noterar Paaer.

Ett till problem är att fordonsägare mycket sällan får tillbaka sin katalysator – katalysatorer har nämligen inga särskiljande uppgifter för att identifiera deras ursprung.

Polisen i Sydvästra Finland har också för tillfället ett avsevärt antal ”hemlösa” katalysatorer som har beslagtagits i samband med brottsutredningar. De är kopplade till en omfattande brottslighet, där en skrothandlare misstänks ha köpt stora mängder stulna katalysatorer.

Ytterligare uppgifter:

Kriminalkommissarie Mika Paaer, p. 0295 445 054, Polisnärheten vid Sydvästra Finland

Verkställande direktör Teemu Piippo, p. 044 276 1713 Kat-Metal Oy

Verkställande direktör David Hyytinen, p. 040 824 8006, Suomen Katalysaattori- ja Katalysaattori Oy